

Fra *Silkeborg* har endvidere foreligget et andragende om en forsøgsordning for den eksamensfri mellemskole, hvorefter undervisningen skulle forbindes med, at eleverne i 2., 3. og 4. FM i henholdsvis 24, 80 og 160 skoledage anbragtes og arbejdede på udvalgte arbejdspladser.

Arbejds- og socialministeriet kunne ikke tiltræde forslaget, da det stred mod loven om børns og unge menneskers arbejde og mod lærlingeloven. Andragendet blev derfor afslået.

I undervisningsplanen for *Nyborg* kommune er der godkendt en ordning, hvorefter sprogundervisning i den eksamensfri mellemskole gives også i de første klasser, og der i ældste FM-klasse gives undervisning i kontorarbejde og maskinskrivning samt geometrisk konstruktion, skilteskrivning og projektionstegning. Undervisningsplanen var tilrettelagt således, at den kunne godkendes uden dispensation fra folkeskolelovens bestemmelser.

Endelig kan bemærkes, at der i nogle tilfælde er givet dispensation således, at sprogundervisning kan tages op i den fri mellemskoles første klasse.

II. Lov nr. 244 af 24. maj 1948.

Der har efter loven af 24. maj 1948 været godkendt forsøgsordninger ved samtlige 8 statsseminarier og ved 9 privatseminarier.

Dispensationerne har vedrørt såvel undervisningen som eksamen og så godt som alle seminariets fag, jfr. nedenstående fortegnelse.

Med hensyn til undervisningen har dispensationerne vedrørt forskydning af terminerne for det enkelte fags afslutning, således at fagene koncentrerer på kortere tid, og omlægning af undervisningen i retning af friere arbejdsformer for eleverne. Med hensyn til eksamen har der været tale om indførelse af årskarakterer, 24 timers forberedelse før prøven og indførelse af større skriftlige arbejder (afsløsningsopgaver).

Regnes hvert fag ved hvert seminarium, for hvilket der er givet dispensation, for en selvstændig dispensation, bliver det samlede antal dispensationer vedrørende undervisningen 93 og vedrørende eksamen 77.

Kun i ganske enkelte tilfælde er det forekommet, at et af et seminarium fremsat forslag ikke har kunnet accepteres.

Ifølge de fra censorerne modtagne indberetninger om eksamens udfald har der været ret delte meninger med hensyn til værdien af de i ret vidt omfang benyttede afløsningsopgaver, men i det store og hele må resultatet af forsøgsordningen anses for tilfredsstillende. Man henviser iøvrigt til forhenværende seminarieforsøger Georg Christensens redegørelse på side 152 ff. i „Meddelelser om folkeskolen m. v.“ for 1949.

Af nedenstående fortegnelse fremgår det, i hvilke fag dispensation er meddelt de enkelte seminarier.

Aarhus	seminarium:	Sang, naturhistorie og skrivning.
Blågård	—	Skrivning, dansk, kristendomskundskab, specialuddannelse i sprog.
K.F.U.M.	—	Matematik, kristendomskundskab II., prøve i håndskrift i stedet for lille normal skrift, geografi, naturhistorie, historie og dansk.
N. Zahles	—	Tegning, pædagogik, historie, skrivning, religion og dansk (endvidere har ministeriet for dette seminariums vedkommende godkendt omlægning af undervisningen gennem alle 4 år. Den største afvigelse fra den gældende normalplan består i en fremrykning af visse fag til afslutning efter 1. eller 2. klasse).
Nr. Nissum	—	Dansk stil: eksamen efter 2. kl. Regning: — — — 1. kl.
Odense:	—	Tegning, fysik, naturhistorie, kristendomskundskab, historie og fremmedsprog.
Silkeborg	—	Skriftl. dansk (analyseprøve), sløjd, historie, zoologi, botanik, skrivning og dansk litteratur.
Th. Lang	—	Håndarbejde, historie, dansk litteratur, pædagogik, skrivning og naturlære.
Vordingborg	—	Matematik, regning, sproglig dansk, skrivning, naturhistorie og geografi.